

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 10. října 2013

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o poskytování a kvalitě statistik pro postup při makroekonomické nerovnováze

(CON/2013/72)

(2014/C 14/06)

Úvod a právní základ

Dne 2. července 2013 a dne 12. července 2013 obdržela Evropská centrální banka (ECB) žádost Evropského parlamentu respektive Rady o stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o poskytování a kvalitě statistik pro postup při makroekonomické nerovnováze ⁽¹⁾ (dále jen „navrhované nařízení“).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 127 odst. 4 a čl. 282 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie a článku 2 a článku 3.1 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut ESCB“), jelikož navrhované nařízení obsahuje ustanovení s důsledky pro některé úkoly a cíle ESCB. Článek 5.1 statutu ESCB umožňuje ECB shromažďovat statistické údaje nezbytné pro plnění úkolů ESCB. Podle článku 5.3 statutu ESCB je ECB povinna podle potřeby podporovat harmonizaci pravidel a postupů, kterými se řídí shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech její působnosti. Statistiky pro postup při makroekonomické nerovnováze jsou nezbytné pro vymezení měnové politiky, což je úkol ESCB podle čl. 127 odst. 2 Smlouvy a článku 3.1 statutu ESCB, a pro udržování cenové stability, což je prvořadý cíl ESCB podle čl. 127 odst. 1 Smlouvy a článku 2 statutu ESCB.

V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

1. Obecné připomínky

1.1 ECB zdůrazňuje důležitost zajištění spolehlivých statistických údajů pro postup při makroekonomické nerovnováze ustavený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾. ECB v jednom ze svých předchozích stanovisek ⁽³⁾ zavedení nařízení (EU) č. 1176/2011 podpořila.

1.2 Podle čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) č. 1176/2011 tvoří srovnávací přehled pro postup při makroekonomické nerovnováze několik relevantních, praktických, jednoduchých, měřitelných a dostupných makroekonomických a makrofinančních ukazatelů pro členské státy. Podle čl. 4 odst. 7 má Komise pravidelně vyhodnocovat přiměřenost ukazatelů, včetně jejich složení, stanovených prahových hodnot a používané metodiky a v případě potřeby je měnit nebo upravovat.

⁽¹⁾ COM(2013) 342 final.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Stanovisko ECB CON/2011/13 ze dne 16. února 2011 o reformě správy ekonomických záležitostí v Evropské unii (Úř. věst. C 150, 20.5.2011, s. 1). Všechna stanoviska ECB jsou zveřejněna na internetových stránkách ECB <http://www.ecb.europa.eu>

1.3 V souvislosti s tím zahájila Komise legislativní iniciativu s cílem zajistit statistickou kvalitu postupu při makroekonomické nerovnováze. Cílem iniciativy je zajistit, aby sestavování, sledování a zveřejňování makroekonomických a finančních statistik relevantních pro zpracování ukazatelů obsažených ve srovnávacím přehledu pro postup při makroekonomické nerovnováze, které stanovila Komise na základě článku 4 nařízení (EU) č. 1176/2011 (dále jen „údaje relevantní pro postup při makroekonomické nerovnováze“), bylo prováděno způsobem, který zajistí spolehlivé a nezávislé údaje. Navrhované nařízení stanoví, že Komise může uskutečňovat mise za účelem prošetření jakýchkoli problémů a navrhnout, aby Rada uložila pokuty členským státům, které úmyslně nebo z hrubé nedbalosti zkusí údaje relevantní pro postup při makroekonomické nerovnováze.

2. **Sestavování makroekonomických a finančních statistik, o které se opírají hospodářská a měnová unie a další politiky Unie**

2.1 Ukazatele pro postup při makroekonomické nerovnováze jsou zpravidla odvozeny z dostupných makroekonomických a finančních statistik, jako je statistika platební bilance, finanční a národní účty. Evropský statistický systém (ESS) a Evropský systém centrálních bank (ESCB) ⁽¹⁾ tyto makroekonomické a finanční statistiky vypracovávají v rámci svých oblastí působnosti již mnoho let a nepřetržitě uplatňují mechanismy pro zajištění statistické kvality s cílem zabezpečit, aby byly tyto statistiky v souladu s mezinárodními statistickými standardy a aby byly spolehlivé a srovnatelné mezi jednotlivými členskými státy.

2.2 Díky dosažení rovnováhy mezi včasností, spolehlivostí a podrobností vypracovávají ESS a ESCB nákladově efektivním způsobem makroekonomické a finanční statistiky, které splňují svůj účel. Statisticky sestavované s vysokou frekvencí jsou méně podrobné, aby byla zajištěna dostatečná včasnost, zatímco podrobnější statistiky jsou většinou dostupné s delším časovým odstupem. Tyto statistiky se kromě statistických metod a odborných posouzení opírají o průzkumy, administrativní údaje a potřebné odhady. V průběhu celého procesu se rovněž přihlíží k nutnosti omezit zátěž spojenou s vykazováním na straně respondentů, jako např. malých a středních podniků.

Makroekonomické a finanční statistiky slouží mnoho let jako základ pro rozhodování v otázkách hospodářské a měnové politiky na vnitrostátní i evropské úrovni. Stejně statistiky využívají ve svých monitorovacích zprávách také mezinárodní organizace, jako je Mezinárodní měnový fond a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.

3. **Zajištění kvality podkladových statistik pro postup při makroekonomické nerovnováze ze strany ESS a ESCB**

3.1 Zajištění kvality makroekonomických a finančních statistik zabezpečují ESS a ESCB jako tvůrci evropské statistiky. ECB je toho názoru, že díky opatřením pro zajištění kvality jsou obecně vypracovávány vysoce kvalitní statistiky, které tvoří základ pro rozhodnutí týkající se hospodářské a měnové politiky, a slouží tak hospodářské a měnové unii i Unii jako celku.

3.2 Co se týče statistiky platební bilance, finančních účtů, národních účtů, vládní finanční statistiky a statistik o vývoji cen, platné statistické právní předpisy Unie již nyní stanovují povinnost pravidelně vypracovávat zprávy o kvalitě statistických údajů, které obvykle doprovázejí soupisy uvádějící zdroje a metody použité při shromažďování statistických údajů.

3.3 Zprávy o kvalitě vypracovávané ESS a ESCB hodnotí mimo jiné, zda sestavené statistiky odpovídají požadavkům stanoveným právními předpisy Unie, zda jsou spolehlivé a mezi jednotlivými členskými státy srovnatelné a zda splňují účel, k němuž jsou využívány.

3.4 Rámec kvality předložený v navrhovaném nařízení se zaměřuje na statistické údaje pro postup při makroekonomické nerovnováze, přičemž pomíjí ostatní účely hospodářské a měnové politiky. Zdá se tedy, že místo začlenění statistických údajů pro postup při makroekonomické nerovnováze do stávajícího rámce kvality zavádí paralelní hodnocení kvality.

3.5 ECB proto doporučuje místo zavedení zcela nového rámce zajištění kvality prostřednictvím navrhovaného nařízení, aby se již existující opatření ESS a ESCB související se zajištěním kvality vztahovala

⁽¹⁾ Viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice (Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 164) a nařízení Rady (ES) 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou (Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 8).

i na statistické údaje pro postup při makroekonomické nerovnováze. Tento přístup se opírá o zásady relevantnosti údajů, efektivity nákladů a minimalizace zátěže spojené s vykazováním, které stanovuje nařízení (ES) č. 223/2009 a nařízení (ES) č. 2533/98.

4. **Zlepšení zajišťování kvality statistik prostřednictvím užší spolupráce mezi ESS a ESCB**

- 4.1 Jelikož odpovědnost za vypracování makroekonomických a finančních statistik, na nichž jsou založeny ukazatele pro postup při makroekonomické nerovnováze, nesou společně ESS a ESCB, je pro zajištění kvality těchto statistik nezbytná úzká spolupráce mezi těmito dvěma systémy, jak vyžaduje článek 9 nařízení (ES) č. 223/2009 a článek 2a nařízení Rady (ES) č. 2533/98 a jak Rada zdůraznila ve svých závěrech o statistice EU ze dne 30. listopadu 2011 a 13. listopadu 2012 ⁽¹⁾.
- 4.2 Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem chce ECB poukázat na práci, kterou započal Výbor pro měnovou a finanční statistiku a statistiku platební bilance s cílem posoudit kvalitu a srovnatelnost údajů relevantních pro postup při makroekonomické nerovnováze v kontextu stávajícího statistického právního rámce. Výbor může rovněž poskytnout poradenství ohledně způsobu, jak zvýšit obecné povědomí o těchto otázkách. Až výbor ve své práci pokročí, mohla by být praktická opatření upravující spolupráci mezi ESS a ESCB na rámcích pro zajištění kvality statistických údajů pro postup při makroekonomické nerovnováze zakotvena v memorandu o porozumění, pokud to bude považováno za vhodné.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 10. října 2013.

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Závěry Rady o statistice EU, 3129. zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci, Brusel, 30. listopadu 2011 a závěry Rady o statistice EU, 3198. zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci, Brusel, 13. listopadu 2012, k dispozici na internetových stránkách Rady <http://www.consilium.europa.eu>